

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA
SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT
ILLES BALEARS

ANAFILAXI

ALERTA
ESCOLAR
BALEAR

SETEMBRE/2020

L' **anafilaxi** és una reacció al·lèrgica sistèmica i greu, de risc vital, que progressa ràpidament i que pot produir la mort.

És la reacció al·lèrgica més greu que pot succeir.

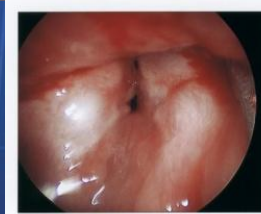
SÍMPTOMES MUCOCUTANIS

SÍMPTOMES RESPIRATORIS

SÍMPTOMES DIGESTIUS

+

SÍMPTOMES CARDIOVASCULARS

L'anafilaxi es produeix quan l'infant o jove té afectació de dos o més òrgans/sistemes. Els símptomes poden ser de diversa gravetat. El quadre més greu s'anomena xoc anafilàctic quan hi ha afectació del sistema cardiovascular.

Pròdroms (síntomes predecessors de l'anafilaxi)

- Picor palmopantar
- Picor a les orelles
- Picor al cuir cabellut
- Sensació de mort imminent (nerviosisme)

SÍMPTOMES

Tos
Dificultat respiratòria
Afonia
Dificultat de deglució
Vòmits i dolor abdominal intens
Mareig
Somnolència

CLÍNICA DE L'ANAFILAXI

- Potencialment MORTAL
- Els **signes cutanis** són els més habituals i els que en primer lloc es manifesten, encara que si la progressió és molt ràpida poden no estar presents en els primers moments de la crisi anafilàctica, el que dificulta la detecció de la crisi.
- Freqüència de **signes respiratoris** en edat pediàtrica. Causa de mort en infants.
- No és possible preveure la gravetat final de les reaccions per els símptomes inicials.

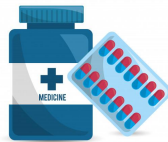

Quines són les causes de l'anafilaxi?

ALIMENTS

Causa més freqüent en infants

FÀRMACS (vacunes infantils, medicaments, immunoteràpia)

LÀTEX

PARÀSITS

PICADURES
D'HIMENÒPTERS (abelles, vespes, formigues...)

EXERCICI FÍSIC

IDIOPÀTICA

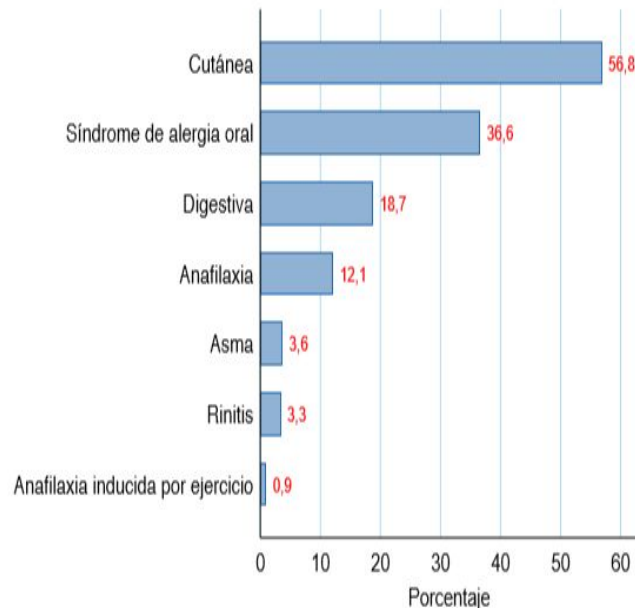
L'AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

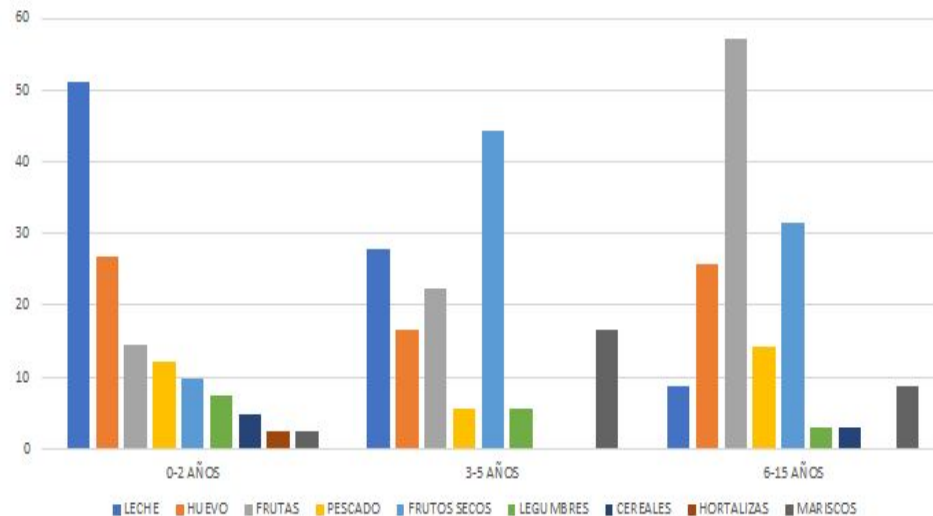
És la causa més freqüent d'anafilaxi en infants. Els aliments que amb més freqüència produeixen al·lèrgia alimentària són: **llet, ous i fruits secs.**

Quan un infant o jove té al·lèrgia alimentària el més comú és que presenti símptomes cutanis com urticària o angioedema.

Forma clínica de presentació de la alergia a los alimentos en Alergológica 2015.

ALERGIA ALIMENTARIA SEGÚN EDAD

L'AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

LA REACCIÓ DEL COS APAREIX ENFRONT A LES PROTEÏNES DELS ALIMENTS.

COMPOSICIÓ DELS ALIMENTS

HIDRATS DE CARBONI

Proporcionen energia

- Simples: són d'absorció ràpida.
- Complexes: són d'absorció lenta.

PROTEINES

Treballen en la reparació de teixits i el creixement del cos

GRASES-LÍPIDS

Emmagatzemen energia

Error comú: la lactosa és el sucre (hidrats de carboni) de la llet. No produeix al·lèrgia sinó INTOLERÀNCIA.

Alerta! Si un aliment especifica que no té lactosa, no el pot prendre un infant amb al·lèrgia a les proteïnes de llet de vaca.

DIFERÈNCIES

AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

Resposta inapropiada del sistema immunològic.

Produeix símptomes variats des de lleus a greus.

Pot ser mortal.

Està produït per les proteïnes de l'aliment

INTOLERÀNCIA ALIMENTÀRIA

No intervé el sistema immunològic

Produeix símptomes variats però no greus.

No pot ser mortal.

Pot estar produïts per altres principis immediats

On trobar més informació sobre al·lèrgies?

http://pacientes.seicap.es/es/alergia-a-alimentos_55697

<https://www.aepnaa.org/>

IDENTIFICACIÓ D'INFANTS I JOVES AMB RISC ELEVAT D'ANAFILAXI

- Infants i joves amb al·lèrgia alimentària i asma
- Infants i joves al·lèrgics als fruits secs
- Infants i joves amb antecedents d'un episodi d'anafilaxi
- Infants i joves amb símptomes després de l'exposició a mínimes quantitats d'aliment. Per exemple després d'una besada, contacte, o inhalació de l'al·lèrgen.
- Infants i joves amb nivells d'al·lèrgia molt alts

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

PLA D'ACTUACIÓ DAVANT UNA ANAFILAXI EN CENTRES EDUCATIS

**ALERTA
ESCOLAR!**
BALEAR

programa d'atenció immediata

Alumne /a:		Pare/mare/representant:
Edat:	Pes:	Telèfon d'avis:
Centre escolar:		Professor/a tutor/a:
Curs:		Lloc de medicació:
Al·lèrgic/a a:		
Asmàtic/a: ☐ No ☐ Sí (Risc alt per a reaccions greus)		

FOTO

Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

1r PAS: AVALUAR I TRACTAR

VIGILAR

1. Borradura o faves, envermelliment, picor a la boca o als llavis.

2. Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.

3. Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.

4. Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagrimeig.

EMERGÈNCIA

5. Opressió a la gargamella, veu ronca o afònica, tos repetitiva.
ADMINISTRAR ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300

6. Respiració dificultosa, veu entretallada, tos seca repetitiva, afec, xiulets, pell a llavis blaus.
ADMINISTRAR ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300

7. Pal·lidesa, puls debils, pèrdua de coneixement, mareig, sensació de mort imminent.
ADMINISTRAR ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILÀXIA, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL.
2. Telefonau a Urgències (Tel.: 061) i comunicau que es tracta d'una anafilaxi.
3. Cridau els pares o els tutors legals.
4. Encara que no pugueu contactar amb els pares o amb el representant legal, no dubteu d'administrar-li la medicació (deure de socors) seguint les instruccions del 061.

1. Agafeu la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.

2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).

3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.

4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.

5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

6. Telefonau al 061, digau "anafilaxi" i sol·licitau atenció mèdica immediata.

Aparició de símptomes, observar i tractar. Tipus:

1. **VIGILAR:** símptomes que es poden tractar amb antihistamínics.
2. **EMERGÈNCIA:** símptomes que requereixen injectar **ADRENALINA**.

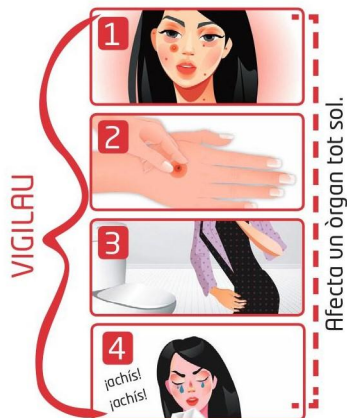

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

Protocol d'actuació del Programa Alerta Escolar

1r PAS: AVALUAR I TRACTAR

L'especialista ha d'omplir aquest full

Borradura o favasses, envermelliment, picor a la boca o als llavis.

Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.

Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.

Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagrimaig.

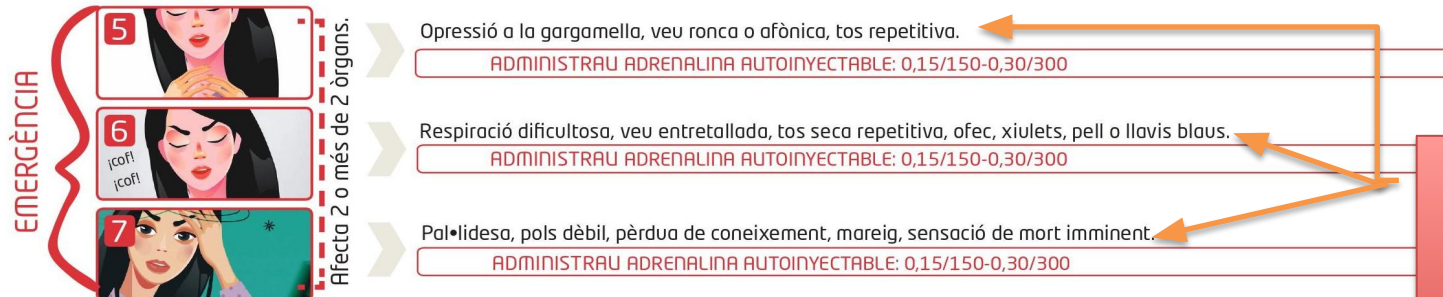
**Administrar
ANTIHISTAMÍNICS**

Síntomes que afecten a un sol òrgan. No és urgent, però **ALERTA > vigilar**. S'han d'administrar antihistamínics.

En cas de dubte, cridar al 061.

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

Protocol d'actuació del Programa Alerta Escolar

Síntomes
d'EMERGÈNCIA
vital

URGENT!

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILÀXIA, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL.
2. Telefonau a Urgències (Tel.: 061) i comunicau que es tracta d'una anafilaxi.
3. Cridau els pares o els tutors legals.
4. Encara que no pugueu contactar amb els pares o amb el representant legal, no dubteu d'administrar-li la medicació (deure de socors) seguint les instruccions del 061.

1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.

2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).

3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.

4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.

5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

6. Telefonau al 061, digau "anafilaxi" i sol·licitau atenció mèdica immediata.

PLA D'ACTUACIÓ CRISI ANAFILÀCTICA Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

Demandar ajuda. Cridar al 061. No deixar l'alumne sol.

Eliminar l'exposició a l'al·lergen si és possible.
Tombar l'alumne amb els peus elevats.

Administrar la medicació: ADRENALINA ràpidament, seguint les pautes del 061 i del pla d'actuació.

PLA D'ACTUACIÓ CRISI ANAFILÀCTICA Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

NO existeixen
contraindicacions en el
seu ús amb un infant
amb anafilaxi

L'administració precoç
està associada a un
millor pronòstic

La resta de medicacions
s'han de considerar
secundàries

No trigueu en
l'administració de
l'adrenalina per la
cridada al 061

CAUSES DE FRACÀS DE L'ADRENALINA

Administració tardia

Dosi inadequada

Via d'administració inapropiada

Producte caducat

Malaltia oculta (asma mal controlada, malaltia cardiovascular, mastocitosi)

EFFECTES ADVERSOS DE L'ADRENALINA

Agitació

Ansietat

Mal de cap

Mareig

Palpitacions

Pal·lidesa

Temblor

ADRENALINA: AUTOINJECTORS

ALTELLUS: 0,15 y 0,30 mgr

JEXT: 150 y 300 micrograms

ANAPEN: 0,15 y 0,30 mgr.

DOSIS

Nins de menys de 25 kg: 150 micrograms= 0,15mg

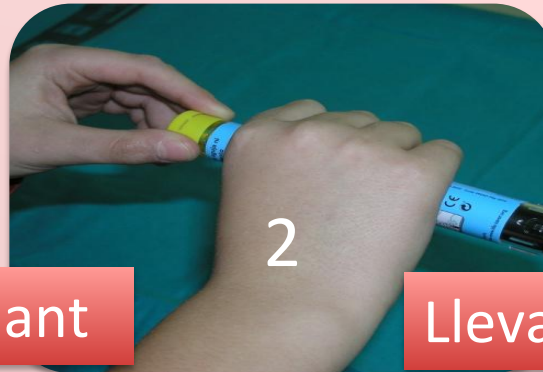
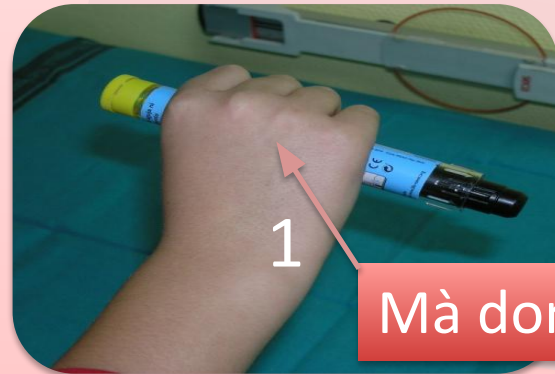
Nins i adults de més de 25 kg: 300 micrograms= 0,30mg

Consideracions dels autoinjectors:

- No refrigerar ni congelar.
- No tenen problemes amb temperatura, però evitar l'exposició directa al sol.
- Agulla protegida després de l'administració, menys Anapen.
- Revisar la caducitat.

ADRENALINA: AUTOINJECTORS

ADRENALINA: AUTOINJECTORS

Ús d'adrenalina autoinjectable

Agafau l'adrenalina amb la mà dominant i no la canvieu de mà.
Seguiu les passes següents.

www.seicap.es

Altellus (150, 300):

1. Llevau la tapa blava.
2. Recolza la part taronja a la cuixa i pressiona fins que sentiu un clic.

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=1Jn dtEff-tw>

Anapen (150, 300):

1. Llevau la tapa negra.
2. Llevau la tapa grisa.
3. Recolza la part buida a la cuixa.
4. Pitja el botó vermell fins que sentiu un clic

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=nXt7TjVoJvc>

Emerade (150, 300, 500):

1. Llevau la tapa blanca.
2. Recolza la part buida a la cuixa i pressiona fins que sentiu un clic

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=8dLthER4YZk>

Jext (150, 300):

1. Llevau la tapa groga.
2. Recolza la part negra a la cuixa i pressiona fins que sentiu un clic

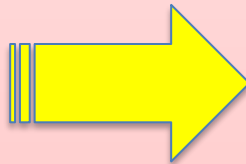

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=MhFnwz3PEHo>

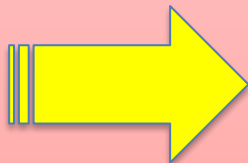
Una vegada sentiu el clic, manteniu l'injector pressionat 5-10 segons i després feis un massatge 10 segons.

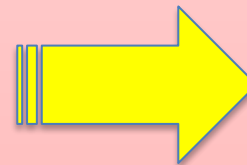
AUTOINJECTORS: ERRORS

NO LLEVAR EL TAP.

**SUBJECTAR L'AUTOINJECTOR PER LA
PART DE L'AGULLA.
L'agulla surt per la part negra.**

**UTILITZAR
AUTOINJECTORS
CADUCATS.**

AUTOINJECTORS: RECOMANACIONS

**TENIR A L'ABAST SEMPRE DOS
INJECTORS.**

**UNA ÚNICA DOSI POT
SER INSUFICIENT!**

Per què?

Risc d'ús inadequat de l'injector.

Retard en l'arribada de l'assistència sanitària.

Dosi insuficient.

Error en la resposta a l'adrenalina.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA
SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT
ILLES BALEARS

**ALERTA
ESCOLAR
BALEAR**

programa d'atenció immediata

Gràcies per la vostra atenció!

**Podeu trobar informació i
materials a la pàgina web del
Servei d'Atenció a la Diversitat.**

